

Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňu
ke schválení

M. Beňu.

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 81

Pro čelny a kandidáty předsednictva,
členy sekretariátu ÚV KSČ

Dne 25. dubna 1985

Č. j.: inf./04512/50
Počet listů: 12
Počet výtisků: 26
Den vydání: 25. dubna 1985

OBSAH

1. Informace o politické situaci v krajích
k 24. dubnu 1985
 2. Informace o veřejných stranických schůzích
uskutečněných v lednu až březnu 1985
-

1. Informace o politické situaci v krajích k 24. dubnu 1985

Krajské /městské/ výbory strany vyhodnotily politickou situaci v okruhu své působnosti v období před 1. májem a ústředními oslavami 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou. Charakterizují ji jako příznivou a stabilizovanou. Jejím vývoj je kladně ovlivňován přípravami májových oslav a 115. výročí narození V.I. Lenina. V řadě měst a obcí se již uskutečnila ve dnech 40. výročí jejich osvobození slavnostní zasedání stranických orgánů, národních výborů, orgánů a organizací Národní fronty, manifestace pracujících, lampiónové průvody, pietní akty u hrobů sovětských vojáků a další akce kulturního a sportovního charakteru. V předvečer májových oslav se zvýšená masová politická práce stranických orgánů, organizací a národních výborů pozitivně odráží ve vysoké účasti pracujících na jednotlivých akcích, jejich důstojném průběhu i v odpovídající politické úrovni. Celkovou situaci příznivě ovlivnily veřejné stranické schůze a mobilizace pracovních kolektivů za rovnoměrnější plnění plánu. Stranické orgány vyhodnotily jejich průběh a přijímají opatření k řešení vznesených připomínek.

V názorové hladině nedošlo k podstatným výkyvům. Nebyly zjištěny závažné negativní jevy nebo fámy. Výrazným způsobem se v diskusích pracujících promítaly otázky spojené s plněním plánovaných úkolů v průmyslu a zemědělství, s průběhem Mistrovství světa a Evropy v ledním hokeji v Praze, s přípravou Spartakiády apod. Veřejnost pozitivně přijala další mírové iniciativy SSSR, zejména vyhlášení jednostranného moratoria na rozmisťování sovětských raket středního doletu a pozastavení uskutečňování dalších odvetných opatření v Evropě do listopadu t.r. V popředí pozornosti je vývoj konfliktu Írán - Irák, pozitivní ohlas měly mírové velikonoční pochody konané v některých západních zemích. Terčem ostré kritiky jsou snahy Reagana navštívit hroby padlých příslušníků hitlerovských jednotek při příležitosti jeho návštěvy v NSR. Pozornost upoutaly také zveřejněné odpovědi soudruha Biľaka na otázky švédského novináře.

V průmyslu, dopravě i stavebnictví se daří zvýšenou pracovní iniciativou a plněním socialistických závazků uzavřených na počest 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou plnit plánované úkoly a snižovat výpadky ve výrobě způsobené nepříznivým počasím v prvních měsících letošního roku. Například v Západoslovenském kraji byl již tento skluz ze 190 snížen na 70 miliónů korun. Jeho rychlejšímu odstraňování brání nedostatky v dodavatelskoodběratelských vztazích. Například v n.p. SAM Myjava dodnes nejsou vyřešeny dodávky polypropylenu z Chemických závodů Litvínov, polystyrénu a kopolymeru z Kaučuku Králupy, silamidu z PCHZ Žilina apod. V Závodech těžkého strojírenství Detva v okrese Zvolen /Středoslovenský kraj/ se projevují problémy s odbytem 250 ks nakladačů UNC 53 určených pro vývoz do Sovětského svazu. Tento stav způsobilo zhoršené přistavování železničních vagónů.

Řada pracovních kolektivů v podnicích a závodech se zavázala zlikvidovat výpadek ve výrobě k 1. máji a do průvodu nastoupit s čistým štítem. Například pracující Středočeských dřevařských závodů BIOS Sedlčany v mimořádných a prodloužených směnách odpracovali více než 4 000 brigádnických hodin, čímž vyrovnali skluz téměř 1,5 miliónu Kčs.

Rozvoj iniciativy pracujících vyjadřuje jejich odhodlání aktivně se podílet na splnění a překročení úkolů vytýčených sedmou pětiletkou, volebními programy Národní fronty apod. Například kolektiv BSP směny C, závodu uhelných dolů Merkur k.p. Doly Nástup Tušimice /Severočeský kraj/ dne 15. dubna t.r. splnil úkoly hospodářského plánu celé pětiletky, které představovaly 8 926 000 tun a zavázal se do konce letošního roku vytěžit navíc 1 350 000 tun uhlí. Také BSP Československo-sovětského přátelství uranového průmyslu Tišnov /Jihomoravský kraj/ svůj závazek splnila a navíc odevzdá za 1 milión korun

těžby. Podobné přístupy jsou zaznamenány v průmyslových i zemědělských podnicích a závodech v Praze, Západočeském, Středoslovenském a dalších krajích.

Pracující v zemědělství zásluhou dobré politickoorganizačnické a řídicí práce, vysokou iniciativou v prodloužených a mimořádných směnách vyrovnali zpoždění jarních prací. Například ve Středočeském kraji je dokončeno setí jarních obilovin, v podstatě i luskovin, zbývá dosít necelá 4 % plánované plochy cukrové řepy. Zemědělské podniky v okrese Mladá Boleslav, kde se nejvíce projevovalo zpoždění v důsledku mokré půdy, byly posíleny secími stroji z ostatních okresů. Brambory jsou zasázeny více jak na 55 % ploch, z toho rané na 99,3 % apod. Obdobná situace je i v dalších krajích. Severočeský KV KSČ upozorňuje, že v některých okresech přetrvává nedostatek mechanizačních prostředků pro senoseč a náhradních dílů na mačkače a samochodné řezačky. V Západoslovenském kraji příznivé počasí urychlilo vegetaci porostů, ale také podpořilo růst plevelů a vývoj první generace mšice makové. Z uvedených příčin se provádí ošetření ozimé pšenice proti plevelům a škůdcům.

V souvislosti s májovými oslavami kladou krajské /městské/ stranické a státní orgány důraz na zabezpečení plynulého zásobování trhu potravinářským a průmyslovým zbožím v množství, sortimentu i úrovni poskytovaných služeb. Přijatá politickoorganizační opatření jsou zaměřena na připravenost a předzásobení obchodních organizací a posílení ochrany spotřebitele zvýšenou kontrolní činností. K vytvoření příznivých nákupních podmínek v průběhu májových oslav jsou připravena v krajských, okresních městech i ostatních místech oslav zvláštní opatření k rozšíření prodejní doby, k organizaci stánkového prodeje a k dalšímu zajištění mimořádných prodejních akcí. Byla vyhlášena celostátní soutěž v úpravě výkladů, jež je zaměřena ke 40. výročí osvobození naší vlasti a k příležitosti konání Československé spartakiády 1985. Městský výbor KSČ v Praze provedl

kontrolu zabezpečení plynulosti zásobování obyvatel a návštěvníků hlavního města. Je zajištěn dostatečný fond výrobků z masa, značná pozornost bude věnována občerstvení účastníků prvo-
májové manifestace a vojenské přehlídky 9.5.1985.

Krajské /městské/ výbory KSČ v souvislosti s připravovanými oslavami vyhodnotily dlouhodobější tendence na vnitřním trhu. Z jejich poznatků vyplývá, že v letošním roce zatím nejsou plánované úkoly v maloobchodním obratu plněny. Jeho nižší realizace například v Severočeském, Jihomoravském kraji a v Praze se promítá především v prodeji zboží dlouhodobé spotřeby. Účinná opatření stranických a státních orgánů, obchodních organizací a podniků potravinářského průmyslu v období extrémních poklesů teplot počátkem roku se setkala s příznivým ohlasem a oceněním široké veřejnosti. Výsledkem soustavné pozornosti věnované této oblasti je poměrně vyrovnaný a stabilizovaný trh s postupně se lepšíící nabídkou zejména potravinářských výrobků. Nadále však trvá řada sortimentních rozporů zejména u dlouhodobě nedostatkových druhů zboží, což vyvolává kritické připomínky spotřebitelské veřejnosti, zvláště pokud se týká běžných nebo nezastupitelných výrobků denní potřeby.

Krajské a okresní výbory KSČ vypracovaly spolu s národními výbory i společenskými organizacemi politickoorganizační zabezpečení oslav 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou, 1. máje a 64. výročí založení KSČ. Vycházejí z jejich ideově politického zaměření. Důraz se klade na prohloubení jednoty strany a lidu, podporu mírového úsilí Sovětského svazu a ostatních socialistických zemí a jejich vzájemnou spolupráci. Dbá se o to, aby tyto akce přispěly k plnění úkolů hospodářské politiky strany a popularizaci dobrých výsledků kolektivů i jednotlivců.

K zajištění jednotlivých úkolů byly ustaveny komise složené ze zástupců stranických, státních i společenských orgánů i organizací. V podnicích, závodech a institucích je zabezpečován úklid veřejných prostranství, výzdoba budov, zhotovování hesel, transparentů, nástěnek, alegorických vozů apod. Východočeský KV KSČ upozorňuje, že chybí portréty generálního tajemníka ÚV KSSS M. Gorbačova. V některých stranických organizacích okresu Blansko /Jihomoravský kraj/ se vyskytly kritické připomínky k vysoké ceně souboru osmnácti fotografií formátu 18x24 cm /252.- Kčs/ zaměřených na významná výročí.

Ke sjednocení činnosti agitačních dvojic přispěly aktivity vedoucích agitačních kolektivů. Zdůraznila se na nich potřeba osobní agitace s cílem informovat občany o dosažených výsledcích v jednotlivých místech, získávat je pro účast na jarních směnách Národní fronty, oslavách a výzdobu domů. Téměř všechna agitační střediska zahájila svoji činnost.

V předvečer 1. máje se budou v okresech konat slavnostní shromáždění nejlepších kolektivů a jednotlivců k předání státních, resortních a krajských vyznamenání. V řadě míst se připravují kulturní a sportovní akce /koncerty dechových hudeb, lidové veselice, lampiónové průvody, stavění májů, mírové ohně, sportovní utkání, místní a okresní spartakiády apod./. Některé z nich se budou konat rovněž po prvomájové manifestaci.

2. Informace o veřejných stranických schůzích uskutečněných v lednu až březnu 1985

Ve smyslu usnesení předsednictva ÚV KSČ ze dne 24.10.1984 se konaly po členských schůzích ZO KSČ na začátku roku veřejné stranické schůze. V měsících lednu až březnu 1985 se jich uskutečnilo 48 470 s účastí přes 4,5 miliónu pracujících a občanů. Krajské /městské/ výbory strany a instruktoři ÚV KSČ průběžně informovali ústřední výbor KSČ o úrovni těchto schůzí a o postupu stranických orgánů a základních organizací KSČ při jejich zabezpečování. Z těchto poznatků a závěrečných informací vyplývá, že se vcelku podařilo, i když s rozdílnou úrovní, zajistit jejich zaměření, objasnit aktuální otázky politiky strany a získat pracující pro aktivní účast na uskutečňování rozhodujících úkolů v letošním roce.

V přípravě a průběhu veřejných stranických schůzí se odrážela orientace strany na realizaci závěrů 12. a předcházejících zasedání ÚV KSČ, na úspěšné zabezpečení sociálního a ekonomického programu XVI.sjezdu KSČ v konkrétních podmínkách roku 1985, zejména na splnění celé sedmé pětiletky. Schůze pozitivně ovlivnily rozvoj iniciativy pracujících na počest 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou a její zaměření na splnění a překročení plánovaných úkolů v letošním roce.

Veřejné schůze reagovaly na aktuální otázky mezinárodního vývoje. Pracovní kolektivy podpořily úsilí Sovětského svazu a ostatních socialistických zemí o zachování světového míru a odsoudily agresivní politiku Spojených států a jeho spojenců. Přivítaly zahájení ženevských rozhovorů mezi delegacemi SSSR a USA. V úvodních vystoupeních i v diskusi se projevíly kladné ohlasy na volbu generálního tajemníka ÚV KSSS s.M. Gorbačova.

Z průběžných poznatků i závěrečných informací vyplývá, že přístup stranických orgánů a základních organizací k zabezpečení veřejných stranických schůzí byl zejména v počátečních fázích mezi jednotlivými kraji i okresy značně diferencovaný-jak v počtu uskutečněných schůzí, tak i v jejich úrovni. Projevily se některé problémy z minulých let v přípravě a v samotných jednáních, zejména v jejich návaznosti na přípravu a výsledky členských schůzí ZO KSČ na začátku roku. Některé stranické organizace nepřekonaly stereotypní a formální přístup k zabezpečení těchto schůzí a málo iniciativně naplňovaly záměr, aby se prohloubil jejich mobilizační charakter a staly se jednou z účinných forem masové politické práce. Vzhledem k pozornosti, jaká byla věnována členským schůzím základních organizací na začátku roku, neměly některé okresní výbory strany dostatečný přehled o veřejných schůzích a málo ovlivňovaly jejich průběh.

Krajské a okresní výbory strany byly na základě těchto signálů orientovány na zkvalitnění uvedených schůzí. Vyhodnotily dosavadní zkušenosti a začaly výrazněji prostřednictvím svých delegovaných zástupců ovlivňovat jejich přípravu a průběh. Zvýšil se podíl aparátu strany na jejich zabezpečování. Výchoďočeký KV KSČ ve své informaci v této souvislosti uvádí, že například předsednictvo OV KSČ v Náchodě uložilo po zhodnocení prvních zkušeností zvýšit přímou účast politických pracovníků a členů orgánů na ovlivňování kvality veřejných schůzí a konkrétního vyhodnocování jejich přínosu pro další práci. Více byla posuzována připravenost jednání a tam, kde byly shledány nedostatky, byla častěji odsouvána na pozdější období. Tento tlak ústředního výboru i nižších stranických orgánů se zvyšoval zejména v souvislosti s úsilím o účinnější mobilizaci pracovních kolektivů za vyrovnaní výpadků ve výrobě z počátku roku, které se postupně stávalo jednotícím prvkem ve zkvalitňování schůzí. Významnou úlohu v této souvislosti sehrála zpráva o jednání předsednictva ÚV KSČ, vlády ČSSR a předsednictva ÚRO k překonání důsledků letošní zimy.

Úsilí stranických orgánů a organizací o zkvalitnění veřejných stranických schůzí a jejich návaznost na zabezpečování aktuálních úkolů na jednotlivých pracovištích se projevila v jejich úrovni, kterou hodnotí KV /MěV/ KSČ /KSS/ celkově jako dobrou. Převážně pracovní charakter schůzí umožňoval zaujmout kritický pohled na uskutečňování rozhodujících úkolů z hlediska stávajících rezerv ve výrobě, ve využívání pracovní doby, ale také některých nedostatků v řídicí činnosti, v práci s lidmi, v dodržování technologické kázně apod.

Obsahem jednání i když s rozdílným stupněm věcnosti a konkrétnosti byla mobilizace lidí za realizaci opatření k rovnoměrnému plnění plánu, k rychlejšímu zavádění výsledků vědeckotechnického rozvoje do výrobní praxe, ke zvýšení kvality výrobků, k úsporám energie, materiálů, snížení ztrát a k zabezpečení exportu. Více než v minulosti zazněly požadavky ke zvýšení účinnosti výchovného působení kolektivů směrem k těm, kteří neplní svoje úkoly. Veřejné schůze se zabývaly zkvalitňováním služeb, pracovního a životního prostředí, projednávaly pomoc lesním závodům při odstraňování důsledků kalamitní situace. Méně se hovořilo k uplatňování brigádního chozrasčotu, k zajišťování úkolů vyplývajících z druhé etapy ZEÚMS.

Snaha stranických orgánů a základních organizací o bližší sepětí uvedených jednání s mobilizací pracujících za vyrovnaní výpadků ve výrobě z počátku roku se stále více odrážela v charakteru jejich průběhu. Krajské /městské/ výbory strany tak v závěrečných informacích uvádějí, že veřejné stranické schůze přispěly významnou měrou k urychlenému vyrovnaní těchto skluzů a k zabezpečování úkolů hospodářského plánu. O podpoře pracujících v tomto směru svědčí aktivita vyúsťující v mimořádné směny a široký rozvoj socialistické soutěže. Projevilo se to v rozhodujících podnicích a závodech v energetice, strojírenství a v dalších oblastech národního hospodářství. Například hodnota socialistického závazku podniků agropotravinářského komplexu v okrese Bratislava-venkov představuje 20 miliónů Kčs.

Pracující Vodohospodářských staveb 06 v Ústí nad Labem /Severočeský kraj/ projednali konkrétní opatření k eliminaci výpadků výroby ve výši 2,4 miliónu Kčs. Severočeský KV KSČ uvádí, že přijaté závěry, podložené závazky pracovních kolektivů, dávají záruku vyrovnání manka nejpozději do konce dubna 1985.

Veřejné schůze i diskusní vystoupení potvrdily rovněž poznatky územních stranických orgánů o tom, že ztráty z počátku roku mají nejen objektivní, ale i subjektivní příčiny. Jde zejména o nedostatky v organizátorské a řídicí práci některých odpovědných hospodářských pracovníků, o nezajištěnost vstupních surovin i materiálů a nízkou úroveň dodavatelsko-odběratelských vztahů.

Na uvedených shromážděních zazněla řada podnětných návrhů a námětů. Odezněla kritika směřující především ke zlepšení organizace práce, odstranění nepořádků v materiálně technickém zásobování, ve stavební nepřipravenosti, k překonání nedostatků v údržbě a obnově základních fondů v průmyslových a zemědělských závodech, ale i v údržbě bytového fondu a občanské vybavenosti. Připomínky k vyšším stranickým orgánům byly ve srovnání s ostatními vzneseny jen ojediněle a jsou řešeny převážně na úrovni krajských a městských výborů KSČ. Například v základní organizaci KSČ Studená válcovna plechů Frýdek-Místek /Severomoravský kraj/ vznikly dotazy a připomínky k organizaci práce. Provoz podniku nebyl přerušen ani v době vánočních svátků i když se po jejich skončení projevil výrazný nedostatek materiálu pro další výrobu. Na veřejné schůzi v Kovoně Karviná v témže kraji byl kritizován nesprávný postup nadřízených orgánů. Podnik přijal v zájmu zvýšení aktivity a iniciativy lidí vstřícný plán, ale vyšší hospodářský orgán jej pak schválil jako základní. Ve Východočeském kraji bylo poukázáno na nedostatek horských traktorů Zetor, samohybných sekaček a smyků a některých náhradních dílů k zemědělské technice. Kritizován byl nevyhovující sortiment léků pro dlouhodobě nemocné, nedostatek a špatná kvalita ochranných pomůcek, například pro lesní dělníky a vhodné obuvi pro pracovníky rostlinné a živočišné výroby.

Územní stranické orgány věcně a kriticky posoudily celkovou úroveň i průběh veřejných stranických schůzí a přístupy k jejich zabezpečování. Konstatují, že ZO KSČ často organizovaly veřejné schůze podle provozů, středisek, dílen apod. V okrese Rokycany /Západočeský kraj/ bylo kupříkladu na zemědělském úseku v okruhu působnosti 19 ZO KSČ uskutečněno celkem 59 veřejných stranických schůzí, v rámci CZV KSČ Dopravní a inženýrský závod Škoda Plzeň se konalo 30 schůzí atd. Podobně postupovali i v dalších krajích. Naproti tomu konání jedné veřejné schůze v rámci závodu, jak uvádí severočeský KV KSČ na příkladech ze Severochemy Liberec a Okresního bytového podniku Liberec, se odrazilo v menší konkrétnosti projednávaných otázek, málo početné diskusi i v celkově nižší účasti pracujících. Organizování těchto schůzí v menších kolektivech se podle poznatků krajských /městských/ výborů strany většinou osvědčilo. Potvrzuje se, že tato forma je náročnější na přípravu, ale přináší větší efekt.

Přes celkové zlepšení úrovně uvedených schůzí po jejich průběžném vyhodnocení se projevovala řada rezerv a některé nedostatky. Opakovala se praxe, že byly spojovány s dalšími akcemi jako výročními členskými schůzemi JZD, plenárními zasedáními národních výborů, veřejnými schůzemi občanských výborů ap. Ne vždy se podařilo překlenout technokratický přístup k zabezpečení hospodářských úkolů, který se projevil na některých členských schůzích ZO KSČ na začátku roku 1985, a politicky ovlivnit obsah vystoupení vedoucích hospodářských pracovníků. Jihomoravský KV KSČ konstatuje, že téměř u 20 % ZO KSČ převládala ve zprávách obecnost, málo se v nich hovořilo o konkrétních lidech a jejich podílu na dosahovaných výsledcích. Jihočeský KV KSČ uvádí, že ve srovnání s předcházejícími veřejnými stranickými schůzemi byl zaznamenán poněkud nižší podíl diskutujících dělníků. Zkušenosti z Východočeského kraje ukazují, že velkou

slabinou zůstává propagační zabezpečení veřejných schůzí. Osobní agitace je jednostranně orientována pouze na zajištění účasti, postrádá údernost a přesvědčivost. Chybí kvalitní osobní agitace začínající důkladnou přípravou agitátorů a končící využitím zkušeností, které agitátoři mezi pracujícími a občany získali.

Krajské /městské/ výbory strany využívají poznatků z celého průběhu veřejných stranických schůzí k prohloubení diferencovaného řízení základních organizací strany, k většímu podílu politických pracovníků na jejich efektivnější činnosti, k řešení vznesených připomínek a námětů a k celkovému zkvalitnění politickoorganizačnické a masové politické práce v nastávajícím předsjezdovém období.